

ბიზლის სინერგიული მოძღვრება:

ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის, ადამიანური რესურსების მართვისა და თვითმეწიფების თემატიკა იხსო ქრისტეს იგავებში

შინაშვილი გიორგი

ეკონომიკის დოქტორი,
თსუ-ის მონვეული პროფესორი,

საქართველოს პროგრესული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება შეუძლებელია ფუნდამენტური, სინერგიული კონცეფციის გარეშე. კონცეფციის შემუშავება უნდა მოხდეს ბიბლიურ-ქრისტიანული და სეკულარული ფასეულობების საფუძველზე. აუცილებელია ასეთი ფასეულობების ოპტიმალური შეთანხმება ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის პროცესში.

იესო ქრისტეს იგავებში ჩამოყალიბებულია სინერგიული ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის ღვთივსულიერი საფუძვლები. მათში ნაჩვენებია ზეციურ სასუფეველში მთელი ერისა და ყოველი ცალკეული ადამიანის დამკვიდრების გზები.

საკვანძო სიტყვები: პროგრესული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება. სინერგიული კონცეფცია. ბიბლიურ-ქრისტიანული და სეკულარული ფასეულობები. იესო ქრისტეს იგავები. სინერგიული ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობა. ზეციურ სასუფეველში დამკვიდრება.

ბიზლის ეკონომიკურ-მმართველობითი მოძღვრება და საქართველოს სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება

საქართველოს პროგრესული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება შეუძლებელია ფუნდამენტური, სინერგიული კონცეფციის გარეშე, რომლის შემუშავებისათვის აუცილებელია ეროვნულ და ზოგადსაქართველო ქრისტიანულ და საერო (სეკულარულ) ფასეულობათა გათვალისწინება და მათი ოპტიმალური შეთანხმება ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის პროცესში.

სოციალურ-ეკონომიკური და მმართველობითი სფეროს რეფორმების წარმატებისა და საქართველოს ჭეშმარიტი პროგრესისათვის აუცილებელია ბიბლიური და რელიგიურ-ეთიკური პოზიციებიდან გავიაროთ საზოგადოების განვითარების კანონზომიერებები. დღის წესრიგში დგას ქართული ტრადიციული მსოფლმხედველობისაკენ შემობრუნება და თანამედროვეობასთან ჰარმონიულად შეხამებული თეოლოგიური ეკონომიკური აზროვნებისა და შესაბამისი სოციალურ-ეკონომიკური და მმართველობითი საქმიანობის განვითარება.

სწორედ ასეთ საძიკველს ეფუძნებოდა საუკუნეების მანძილზე ჩვენი საზოგადოებრივი ყოფა და ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობა, რამაც ისტორიულ ქართველებში ფიზიკურ გადარჩენასთან ერთად, თავის დროზე, მსოფლიოში მოწინავე და თვითმყოფადი ეკონომიკური კულტურის ერადაც წარმოგვარინა. ამის შესახებ ნმ. ილია მართალი (ჭავჭავაძე) წერდა: „უეჭველია, ჩვენი უწინდელი ეკონომიური წყობა ისეთი ყოფილა, რომ ხალხს იქიდანმ ჰქონია ის ქონებითი ძალღონე, რომლითაც იგი გასძლოლია ამოდენა ვაი-ვაგლახსა და ომებსა ამოდენა ხნის განმავლობაში. აი, საგანი ღირს შესანიშნავი და მეტად საინტერესო გამოსაკვლევადა. ეს საგანი რომ თვალწინ ჰქონდეს ჩვენს ეხლანდელ მეისტორიეს, ამ საგანზედ რომ უეჭველი პასუხი მოგვცეს ვინმე, ბევრს ნათელს მოჰფენდა აწმყოსა და მომავალსაც გზას გაუნათებდან [1. გვ. 176].

სწორედ ასეთი მიდგომის საფუძველზე შეუდგა ივანე ჯავახიშვილი საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური ისტორიის კვლევას და დროთა განმავლობაში ჩამოაყალიბა მეცნიერული თვალსაზრისი ჩვენი ქვეყნის წარსული ეკონომიკურ-მმართველობითი ძლიერების სინერგიული საფუძვლების შესახებ. ამასთან დაკავშირებით იგი წერს, რომ დავით აღმაშენებლის, გიორგი მესამის და თამარის შორს მჭვრეტელმა გეგმიანმა, ქრისტიანულმა, ეკლესიასთან თანამშრომლობაზე დამყარებულმა, სინერგიულმა სახელმწიფოებრივმა აღმშენებლობამ, საშინაო და საგარეო წინდახედულმა პოლიტიკამ წინათ პატარა სამეფოდ მყოფი საქართველო მოკლე ხნის განმავლობაში „ძლიერ და სახელგანთქმულ სახელმწიფოდ აქცია, რომლის გავლენა მაშინდელი მახლობელი აღმოსავლეთის საერთაშორისო ურთიერთობაში კარგად იყო საგრძობინ [2. გვ. 384]. ამ ხანაში ჩვენს ქვეყანაში დიდად იყო განვითარებული სასოფლო მეურნეობა, მეცხოველეობა, საშინაო და საგარეო ვაჭრობა. საქართველოდან ექსპორტზე გაჰქონდათ: ბამბა, მალემსობოლი ცხენები და ჯორები, საუკეთესო ხარისხის მატყლი, ოქროქსოვილები, აბრეშუმი, ტანისამოსი, ხალიჩები, ქურქები, ნავთი, სინდიყი (ვერცხლისწყალი) და სხვ. ტრანსპორტად გამოიყენებდნენ აქლე-

მებსა და გემებს. თავისი სიძლიერის პერიოდში საქართველო ინტენსიური მეურნეობის და ფართო აღებ-მიცემობის წყალობით ფინანსურად მდიდარი ქვეყანა იყო. მისი ყოველწლიური სახელმწიფო საღაროს შემოსავალი 3,750 მლნ ოქროს მანეთს უდრიდა (ამავე ხანაში მცირე აზიის შემოსავალი იყო 2,475 მლნ ოქროს მანეთი, არაბეთის ერაცის - 2,250 მლნ ოქროს მანეთი, ფარსის - 2,154 მლნ ოქროს მანეთი, ინგლისის - 4,000 მლნ. ოქროს ფრანკი, საფრანგეთის - 3,000 მლნ. ოქროს ფრანკი) [2. გვ. 392].

ჩვენი ღრმა რწმენით, წარსულის, აწმყოსა და მომავლის სწორედ ასეთ გააზრებას უნდა ეფუძნებოდეს საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ჭეშმარიტად ეროვნული, ფუნდამენტური, სინერგიული კონცეფცია, რომლის ბაზაზეც წარიმართება მიზანდასახული, მაღალზნეობრივი და ნაყოფიერი სოციალურ-ეკონომიკური და მმართველობითი საქმიანობა ქვეყნის ჭეშმარიტი პროგრესისათვის.

ზოგადსაკაცობრიო და ეროვნულ ფასეულობათა შორის ზედმატებული ადგილი ბიბლიას, ქრისტიანულ-თეოლოგიურ ზნეობას და მასზე დაფუძნებულ სინერგიულ სოციალურ-ეკონომიკურ და მმართველობით საქმიანობას უკავია.

სინერგიული, ჰარმონიული სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და შესაბამისი მართვის საფუძვლების გააზრებისათვის აუცილებელია ბიბლიაში ასახული შესაბამისი თემატიკის სათანადო შესწავლა.

ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის ღვთივდადგენილი ხასიათი ბიბლიის დასაწყისშივე არის გადმოცემული. დაბადების წიგნის პირველ და მეორე თავებში აღწერილია შრომა თვით ყოვლისშემძლე ღმერთისა, სამყაროს, საზოგადოების, ყოველივე არაცოცხალის და ცოცხალის შემოქმედისა და განმგებელისა [3. დაბ. 1;2. გვ. 13-14].

შრომითი საქმიანობა უფლის მიერ დადგენილია ადამიანის მოვალეობად და საკუთარი მოთხოვნილებების დაკმაყოფილების საშუალებად. ადამის და ევას კურთხევისას ღმერთმა უთხრა მათ: „ინაყოფიერეთ და იმრავლეთ, აავსეთ დედამიწა, დაეუფლეთ მას, ეპატრონეთ ზღვაში თევზს, ცაში ფრინველს, ყოველ ცხოველს, რაც კი დედამიწაზე დახობავს“ [3. დაბ. 1, 28. გვ. 13]. ჯერ კიდევ ევას შექმნამდე „აიყვანა ადამი უფალმა ღმერთმა და დაასახლა ედემის ბაღში მის დასამუშავებლად და დასაცავად“ [3. დაბ. 2, 15, გვ. 14].

აქედან ჩანს, რომ უკვე პირველ ადამიანებს ამქვეყნიური ცხოვრების მთავარ მიმართულებად ღმერთმა შრომა, ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობა (მათ შორის, თვითმენეჯმენტის გონივრული წარმართვა) დაუწესა. ამასთანავე, განსაკუთრებულად არის აღნიშნული ადამიანის მხრიდან მთელი დედამიწის და ცოცხალი სამყაროს მართვა-გამგეობის, პატრონობის, დამუშავების და დაცვის აუცილებლობა.

უალრესად მრავალფეროვანია ბიბლიის, კერძოდ, ახალი აღთქმის ეკონომიკურ-მმართველობითი თემატიკა და შესაბამისი მოძღვრება.

ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის სინერგიული საფუძვლები ასახულია მიმდინარე ამბებსა და მოვლენებში, იესო ქრისტეს სასწაულებში, ქადაგებებში, საუბრებში და იგავებში, აგრეთვე ქრისტეს მოციქულთა ცხოვრებასა და შემოქმედებაში.

სინერგიული ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის

თემატიკა იესო ქრისტეს იგავებში

სინერგიულ სოციალურ-ეკონომიკურ და მმართველობით თემატიკას დიდი ადგილი უკავია იესო ქრისტეს იგავებში.

იგავები იესო ქრისტეს ქადაგების განსაკუთრებულ ფორმას წარმოადგენს. იგავებით საუბარი გვხვდება ძველ აღთქმაშიც, მაგრამ საოცარ სიღამაზეს, სიბრძნეს და სრულყოფილებას მან მაცხოვრის მეტყველებაში მიაღწია. სწავლების ასეთი ფორმა იმისათვის იყო საჭირო, რომ ადამიანებს ადვილად გაეგოთ ახალი აღთქმის სინერგიული სიბრძნე.

თავისი იგავების ცხოვრებისეული და ეკონომიკურ-მმართველობითი მაგალითების მეშვეობით იესო ქრისტე გვიჩვენებს სოციალურ-ეკონომიკური საქმიანობის ღვთივსულიერ საფუძვლებს და ცათა სასუფეველში ადამიანის დამკვიდრების გზებს.

ნილკნისა და დუშეთის მიტროპოლიტი ზოსიმე მათეს სახარების განმარტებაში გადმოგვემს, რომ სიტყვა „იგავი“: „ფართო გაგებით ნიშნავს ხატოვან სიტყვას, ხოლო განსაკუთრებული მნიშვნელობით იგი აღნიშნავს მართლად მიმსგავსებულს, მთლიან მოთხრობას ადამიანის ცხოვრებიდან ან ბუნებიდან, რაც მოყავთ იმისათვის, რომ ახსნან რწმენის ჭეშმარიტება, ანდა წესი სულიერი ცხოვრებისა. ღმერთი არის ერთი შემოქმედი ხილული და უხილავი ქვეყნისა; ერთიც და მეორეც მან შექმნა თავისი დიდი სიბრძნისა და სიკეთის თანხმობით; როგორც ერთ, ისე მეორე

ქვეყანაში აღბეჭდა თავისი ღვთაებრივი სრულყოფილება, თავისი ღვთიური კანონები” [4. გვ.1].

იმავე განმარტებაში მეუფე ზოსიმე აღნიშნავს, რომ: „ადამიანურ იგავეებს შორის არ არის იმათზე უფრო უკეთესი, რომლებსაც ჩვენ ვკითხულობთ ბიბლიაში, ხოლო ბიბლიურ იგავთა შორის არ მოიძებნება უფრო უკეთესი, ვიდრე უფალი ჩვენი იესო ქრისტეს იგავეები. ისინი მნიშვნელოვანი და ფასდაუდებელია ყოველი ასაკისა და მდგომარეობის ადამიანისთვის, ადვილად გასაგებია პატარა ბავშვისთვისაც კი, მაგრამ თითოეულ მათგანში ბევრი რამაა ისეთი, რაზეც შეუძლია ჩაფიქრება ყველაზე ღრმად მოაზროვნე ადამიანსაც კი. უფალი საუბრობს იგავეებით იმისათვის, რათა თავისი სიტყვები გახადოს უფრო გამომხატველი, ჭეშმარიტებას შემოსოს ცოცხალი სახე, ღრმად აღბეჭდოს იგი ჩვენს აზროვნებაში, და თვალისთვისაც გახადოს დასანახი. **იგავი მარტო გონებაზე კი არ მოქმედებს, არამედ გულზეც და მსმენელის წარმოსახვაზეც, ამიტომ ჭეშმარიტება, როგორც სურათი, ადვილად ინახება მახსოვრობაში.** თუმცა ზოგჯერ მსმენელები იგავის შინაარსს ვერ ხვდებოდნენ, მაგრამ თვით იგავი მათში მაინც რჩებოდა, როგორც კეთილი თესლი, რომელიც მაშინვე ღვივდებოდა, როგორც კი გულს შეეხებოდა ყოველივეს განმაცხოვრებელი მაღლი სული წმიდისა“ [4. გვ.1].

იესო ქრისტეს იგავეები თამამად შეიძლება მივიჩნიოთ წინასახედ კონკრეტული სიტუაციების მეთოდისა (case-study), რომელიც ფართოდ გამოიყენება თანამედროვე საუნივერსიტეტო სასწავლო პროცესში. პირველად ეს მეთოდი გამოიყენეს ჰარვარდის უნივერსიტეტში 1924 წელს.

„ქეისი“ (შემთხვევა, საქმე, გარემოება, სამეურნეო სიტუაცია) – ეს არის მაგალითი, რომელიც აღებულია რეალური სოციალურ-ეკონომიკური და მმართველობითი საქმიანობიდან. იგავეების მსგავსად, იგი გადმოცემულია ტექსტის სახით, რომლის გაცნობის შემდეგ აუდიტორიაში (ლექტორი, სტუდენტები, მსმენელები) ხდება სიტუაციის გარჩევა, დასკვნების ჩამოყალიბება და სა-მოქმედო გეგმის დასახვა [5. გვ.123-124].

დღეისათვის კონკრეტული სიტუაციების გარჩევა და შესაბამისი დებატები მსოფლიოს მონი-ნავე ეკონომიკური და ბიზნეს-ფაკულტეტების ერთ-ერთ უმთავრეს სასწავლო მეთოდს წარმოად-გენს. აქვე გვინდა აღვნიშნოთ, რომ ამ მეთოდს (რიგ შემთხვევებში - იგავური ინტერპრეტაციით) ჩვენ ინტენსიურად ვიყენებთ საუნივერსიტეტო სასწავლო პროცესში 1992 წლიდან.

განვიხილოთ ჩვენი თემისათვის მნიშვნელოვანი, იესო ქრისტეს რამდენიმე იგავი.

ეკონომიკურ-მმართველობით საქმიანობაში, კერძოდ, მშენებლობაში ეკონომიკურ-ეკო-ლოგიური კომპეტენტურობის აუცილებლობაზე მიგვითითებს იესო ქრისტეს იგავი გონიერი და უგონო მშენებლების შესახებ. აქ მაცხოვარი გვასწავლის: „ყველას, ვინც ისმენს ჩემს სიტყვებს და ასრულებს მათ, მე ვამსგავსებ გონიერ კაცს, რომელმაც კლდეზე დააშენა თავისი სახლი. და მოვიდა წვიმა, მოვარდნენ მდინარენი, დაქროლეს ქარებმა და ეკვეთნენ ამ სახლს, მაგრამ ვერ დასცეს, ვინაიდან კლდეზე იყო დაფუძნებული. და ყველას, ვინც ისმენს ჩემს სიტყვებს, მაგრამ არ ასრულებს მათ, მე ვამსგავსებ უგუნურ კაცს, რომელმაც ქვიშაზე ააშენა თავისი სახლი. და მოვიდა წვიმა, მოვარდნენ მდინარენი, დაქროლეს ქარებმა და ეკვეთნენ ამ სახლს და დასცეს; და დიდი იყო დაცემა მისი“ [3. მათ. 7, 24-27, გვ. 965].

ძნელი შესამჩნევი არ არის, რომ ამ სიბრძნის უგულვებელყოფის გამო დღეს ჩვენშიც და მთელ მსოფლიოშიც მრავალი ეკონომიკურ-მმართველობითი და ეკოლოგიური პრობლემა არის გამწვავებული. ისიც დამაფიქრებელია, რომ დამოუკიდებლობის პერიოდში საქარ-თველოს ეკონომიკას „ქვიშიან“ (არა წარმოებაზე დაფუძნებულ) ნიადაგზე ვაშენებთ, რაც ჩვენი „სოციალურ-ეკონომიკური სახლის“ გარდუვალ დაცემას გამოიწვევს.

იგავში ხორბლისა და ღვარძლის შესახებ მაცხოვარი გვასწავლის: „ცათა სასუფეველი მსგავსია კაცისა, რომელმაც დათესა კეთილი თესლი თავის ყანაში. ხოლო როდესაც ეძინა ხალხს, მოვიდა მისი მტერი, ღვარძლი ჩათესა ყანაში და წავიდა. და როდესაც აღმოცენდა ჯეჯილი და თავთავი დაისხა, მაშინ გამოჩნდა ღვარძლიც. მივიდნენ მონები ყანის პატრონთან და უთხრეს: ბატონო, შენ ხომ კეთილი თესლი დათესე ყანაში; საიდანა აქვს ღვარძლი? ხოლო მან უთხრა მათ: მტერმა ქნა ეს. მონებმა კი უთხრეს: თუ გნებავს, მივალთ და გავმარგლავთ ყანას. ხოლო მან თქვა: არა, რათა მარგვლისას ღვარძლს ჯეჯილიც არ მიაყოლოთ. აცადეთ, ერთად იზარდონ მკამდე; ხოლო მკისას ვუბრძანებ მომკალთ: თავდაპირველად შეკრიბეთ ღვარძლი, ძნებად შეკარით და ცეცხლი წაუკიდეთ, ხორბალი კი შეინახეთ ჩემს ბეღელში“ [3. მათ. 13, 24-30. გვ. 971-972].

ამ იგავში გადმოცემულია სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოების სრული პროცესი; აღწერილია ხორბლის დათესვა, გარე ფაქტორების მავნე ზეგავლენა ყანის მდგომარეობაზე, ჯე-ჯილის მოვლა-გაფრთხილება, მოსავლის აღება-დაბინავება, ზოგადი მემეჯმენტი, ხელმძღვანელის და ხელქვეითების ურთიერთობა, ადამიანური რესურსების მართვა, თვითმენეჯმენტი.

ბიზნესის უფლისმიერ ნახალისებას ასახავს იგავი ტალანტებზე [3.მათ. 25, 14-30, გვ. 985]. მასში გადმოცემულია შემდეგი კონკრეტული სიტუაცია. ერთმა კაცმა შორს გამგზავრებისას

მთელი თავისი ქონება მსახურებს ჩააბარა „და მისცა ერთს ხუთი ტალანტი, მეორეს - ორი, მესამეს - ერთი, თვითეულს მისი შეძლებისამებრ, და გაემგზავრა. ხოლო ხუთი ტალანტის მიმღები წავიდა, საქმეში დააბანდა ისინი, და ხუთი სხვა ტალანტიც მოიგო. ასევე ორი ტალანტის მიმღებმა მოიგო ორი სხვაც. ხოლო ერთი ტალანტის მიმღები წავიდა, მიწაში დაფლა ის, და დამალა თავისი პატრონის ვერცხლი“ [3. მათ. 25, 15-18, გვ. 985]. დიდი ხნის შემდეგ ქონების პატრონი დაბრუნდა და ანგარიში მოსთხოვა მსახურებს. მან შეაქო საქმიანი მსახურები და სხვა, უფრო დიდ საქმეში აღუთქვა ნდობა. შემდეგ იგი კიცხავს უკეთურ და მცონარა მსახურს და ეუბნება მას: „გმართებდა ვაჭრებისათვის მიგეცა ჩემი ვერცხლი, რათა დაბრუნებულს მიმელო ჩემი სესხი მონაგებითურთ“ [3. მათ. 25, 27, გვ. 985]. პატრონმა დაითხოვა ეს მსახური და მისთვის მიცემული ვერცხლი გადასცა ათი ტალანტის მქონე, საქმიან მსახურს.

ამ იგავში ბიზნესის ნახალისებასთან, ადამიანური რესურსების მართვასა და თვითმენეჯ-მენტთან ერთად კარგად არის გამოკვეთილი ზოგადი მენეჯმენტის ისეთი ფუნქციები, როგორიც არის მოტივაცია და კონტროლი.

სამეურნეო საქმიანობიდან ნამეტის მიღება უფლისმიერი კურთხევით თვით ბუნებრივ პროცესებში არის ჩადებული. მაგალითად, მთესავზე იგავში ნათქვამია, რომ: „გამოვიდა მთესავი თესვად. ხოლო თესვისას ზოგი მარცვალი გზის პირას დავარდა, და მოფრინდნენ ფრინველები და აკენკეს ისინი. ზოგიც ქვიან ადგილას დავარდა, სადაც ბლომად არ იყო მიწა, და მალე აღმოცენდა, ვინაიდან ნიადაგი არ იყო ღრმა. მაგრამ ამოვიდა თუ არა მზე, დაჭკნა, და რადგან ფესვი არ ჰქონდა, გახმა. ზოგი კიდეც ეკალ-ბარდებში ჩაცვივდა, და ამოვიდა ეკალი და ერთიანად მოაშთო ყველა. ხოლო ზოგი პოხიერ ნიადაგზე დაეცა და ნაყოფიც გამოიღო: ზოგმა ასი, ზოგმა სამოცი და ზოგმაც ოცდაათი“ [3. მათ. 13, 3-8, გვ. 971].

იგავში დათესვასა და აღმოცენებაზე მაცხოვარი გვეუბნება: „ღმრთის სასუფეველი იმასა ჰგავს, კაცი რომ თესლს ჩათესავს მიწაში, და სძინავს, და დგება დღისით თუ ღამით, და არკი იცის, როგორ აღმოცენდება და იზრდება თესლი. რადგანაც მიწას თავისთავად გამოაქვს ნაყოფი: ჯერ ღერო, შემდეგ თავთავი, ბოლოს, სავსე მარცვალი თავთავში. და როცა დამნიფდება თავთავი, მაშინვე გაგზავნის ნამგალს, ვინაიდან დამდგარა მკა“ [3. მარკ. 4, 26-29, გვ. 994].

აღსანიშნავია, აგრეთვე იგავი მდოგვის მარცვალზე, რომელშიც ნათქვამია: „ცათა სასუფეველი მსგავსია მდოგვის მარცვლისა, რომელიც აიღო კაცმა და დათესა თავის ყანაში; ეს მარცვალი ყოველნაირ თესლზე მცირეა, მაგრამ როცა ამოვა, ყველა მწვანელზე დიდი ხდება და ხედ იქცევა, ისე რომ, მოფრინავენ ცის ფრინველები და მის ტოტებზე იზუდებენ“ [3. მათ. 13, 31-32, გვ. 972].

ეკონომიკური საქმიანობის პროცესში ზოგიერთ ადამიანს დიდძალი ქონება უგროვდება. ბიბლიაში უხვად არის მაგალითები მდიდარი და ამასთან, მართალი, კეთილი, ქველმოქმედი და ღმერთისათვის სათნო ადამიანებისა. ასეთები არიან: აბრაამი, ისააკი, იაკობი, იოსები, დავითი, სოლომონი, იოსაფატი, იობი, იოსებ არიმათიელი, ზაქე და სხვ.

მაცხოვარი ჩვენი - იესო ქრისტე გვეუბნება: „ნეტარ არიან მონყალენი, ვინაიდან ისინი შეწყალებულნი იქნებიან“ [3. მათ. 5, 7, გვ. 962].

სიმდიდრის კეთილად გამოყენებით ადამიანს შეუძლია ცათა სასუფეველს მიაღწიოს, უკეთური მდიდარი კი ჯოჯოხეთში ხვდება.

მაგალითად, იგავში მდიდარი კაცისა და ლაზარეს შესახებ მოთხრობილია თუ როგორ დაიმონა ადამიანი მოხვეჭილმა ქონებამ და ფულმა [3. ლუკ. 16, 19-31, გვ. 1033]. ამ მდიდარს არ ებრალებოდა მის ჭიშკართან მწოლიარე გლახაკი და ავადმყოფი ლაზარე. სიკვდილის შემდეგ ლაზარე ხვდება სამოთხეში, ხოლო მდიდარი - ჯოჯოხეთში. ამ იგავის მიხედვით მდიდარი ისჯება არა სიმდიდრის, არამედ ვერცხლისმოყვარეობის, სიბოროტეზე დაფუძნებული თვითმენეჯმენტის, გაუმაძღრობის, უკეთურობის და გლახაკთა შეუბრალებლობის გამო.

ზემოთ აღწერილთა გარდა, სტატიის თემატიკიდან გამომდინარე აღსანიშნავია იესო ქრისტეს შემდეგი იგავები: უმონყალო გამსესხებელზე; ვენახის მუშებზე; ორ მოვალეზე; ბოროტ მევენახეებზე; ერთგულ სახლმმართველზე; გულმონყალე სამართლებელზე; ფხიზელ მსახურებზე; მეზაჟესა და ფარისევლებზე; მდიდრის უგუნურებაზე; გზასაცდენილ შვილზე; ორგულ სახლმმართველზე; უსამართლო მოსამართლეზე; საუნჯეზე მინდორში; ძვირფას მარგალიტზე და სხვ.

სახარებებში გადმოცემულ იესო ქრისტეს იგავებში აღწერილია ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებასთან და ჩვენს კონკრეტულ თემასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი საკითხი: ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობა; ზოგადი მენეჯმენტი და მისი ცალკეული ფუნქციები (დაგეგმვა, ორგანიზაცია, ლიდერობა, კონტროლი); ადამიანური რესურსების მართვა; თვითმენეჯმენტი; დროის მენეჯმენტი; ფინანსური მენეჯმენტი; მარკეტინგი; მოგება და სხვ.

ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის კონკრეტული მაგალითების გააზრების მეშვეობით იესო ქრისტე გვიჩვენებს სოციალურ-ეკონომიკური საქმიანობის ღვთივსულიერ საფუძვლებს და ცათა სასუფეველში ადამიანის დამკვიდრების გზებს.

მთლიანობაში, იესო ქრისტეს იგავებში, ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის კონკრეტული სიტუაციების განხილვა-გააზრების საფუძველზე ჩამოყალიბებულია სინერგიული სოციალურ-ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის ღვთივსულიერი საფუძვლები და ნაჩვენებია ზეციურ სასუფეველში მთელი ერისა და ყოველი ცალკეული ადამიანის დამკვიდრების გზები.

თეოლოგიური (ქრისტიანული) ეკონომიკა - საქართველოს

სოციალურ-ეკონომიკური ბანკოტარების სინერგიული კონცეფციის საფუძველი

ნებისმიერი საქმის წარმატება უშუალოდ არის დამოკიდებული გულმოდგინე გააზრების, დაგეგმვის, ხელმძღვანელობის, თვითმენეჯმენტის, სათანადო შესაძლებლობების გამოვლენისა და შესაბამისი ფინანსური სახსრებით უზრუნველყოფის სიაგვარგეზე.

აქ მოვიხმოთ სახარებისეული სიბრძნე, რომლითაც გვმოდვრავს და გვაფრთხილებს უფალი იესო ქრისტე იგავში კოშკის აშენების შესახებ: „თუ რომელიმე თქვენგანი კოშკის აგებას მოისურვებს, განა თავდაპირველად არ დაჯდება და არ გამოთვლის ხარჯს, რაც დასჭირდება მის დასრულებას? რათა, საძირკველს თუ ჩაყრის, მაგრამ ვერ შესძლებს დაასრულოს, მნახველებმა დაცინვა არ დაუნყონ მას, და არა თქვან: აი, კაცი, რომელმაც დაიწყო შენება და დასრულება კი ვერ შესძლონ [3. ლუკ. 14, 28-30, გვ. 1031].

დღეს, ახალი საზოგადოების მშენებლობის პროცესში, ჩვენ სწორედ ასეთ საჩოთირო მდგომარეობაში აღმოვნიდით, რაც მრავალი ობიექტური და სუბიექტური მიზეზით არის გამოწვეული. ამ მიზეზთა შორის უპირველესად აღსანიშნავია ეკონომიკურ-მმართველობითი რეფორმების არაყოველმხრივი მეცნიერული და თეორიულ-მეთოდოლოგიური უზრუნველყოფა, რაც ფუნდამენტური ჭეშმარიტად ეროვნული, სინერგიული კონცეფციის არქონასა და იდეა-მოდელების უცხოთაგან კალკირებაში არის გამოხატული.

ეკონომიკის ფუნქციონირების შედეგად მიღებული დოვლათის განაწილება-გადანაწილებისათვის ფუძემდებლურს და სავალდებულოს უნდა წარმოადგენდეს იესო ქრისტეს სწავლება: „მიაგეთ კეისარს კეისრისა, ხოლო ღმერთს ღმერთისა“ [3. მათ. 22, 21, გვ. 981]. მასში ასახულია ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის უმთავრესი ფუნქცია და ზნეობრივი ნორმაც. კეისრის (ხელისუფლების) მსახურება ხელს არ უნდა უშლიდეს ღმერთის ჭეშმარიტ მსახურებას და ზნეობრიობის აღსრულებას.

მთლიანად ბიბლიიდან და, კერძოდ, იესო ქრისტეს იგავებიდან ნათლად სჩანს, რომ ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობა თვით ღმერთის მიერ არის დადგენილ-წახალისებული და გვევლინება როგორც ქრისტიანული მოძღვრების ერთ-ერთი უმთავრესი შემადგენელი ნაწილი. აქედან გამომდინარე, სავსებით მართებულად მიგვაჩნია ვილაპარაკოთ სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების თეოლოგიურ-საერო, სინერგიული გააზრების შესაძლებლობასა და აუცილებლობაზე. მით უფრო, რომ ცივილიზებულ დასავლეთში უკვე დიდი ხანია ჩამოყალიბდა ისეთი სამეცნიერო-პრაქტიკული და სასწავლო დისციპლინები როგორცაა: თეოლოგიური ეკონომიკა, თეოლოგიური სამეურნეო ეთიკა, ქრისტიანული ეკონომიკა, ქრისტიანული ბიზნესი, ქრისტიანული მართვა და სხვ.

უდიდესი ბიბლიური მცნების მიხედვით ყოველი ადამიანის და მთელი საზოგადოების ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობა ღმერთის და მოყვასის სიყვარულის უზენაეს გრძობას უნდა ეფუძნებოდეს [3. მარკ. 12, 30-31, გვ. 1004-1005].

ჩვენი განმარტებით, თეოლოგიური (ქრისტიანული) ეკონომიკა ღვთისმეტყველურ-ეკონომიკური ხასიათის სამეცნიერო-სასწავლო დისციპლინაა. იგი შეისწავლის ეკონომიკურ-მმართველობით პროცესებში ადამიანის და საზოგადოების მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებისათვის საჭირო მატერიალური და სულიერი დოვლათის შექმნა-გამოყენების სინერგიულ გზებს ღვთივდადგენილ იმ ზნეობრივ საფუძველზე, რომელიც ზეციურ სასუფეველში ადამიანის და ერის სამარადჟამო ნეტარებას უზრუნველყოფს.

ქრისტიანული ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის უმთავრესი პრინციპია - ფასეულობათა სიმართლით (ღვთივდადგენილი ზნეობით) მოპოვება და სიკეთეში გამოყენება.

თეოლოგიურ-ქრისტიანული გაგებით, ყოველმა ადამიანმა, ორგანიზაციამ, ერმა და სახელმწიფომ, მათთვის ღვთივბოძებული თავისუფალი ნებისა და გონიერების მეშვეობით უნდა ამოიჩინონ ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის ისეთი გზა, რომელიც ბიბლიური ზნეობრიობის და ჰუმანურობის საფუძველზე მოაწესრიგებს მატერიალური და სულიერი მოთხოვნილებების ღმერთისათვის მოსაწონ ურთიერთშეხამებას, რაც უზრუნველყოფს საზოგადოების ღვთივსულიერ, სინერგიულ, ჰარმონიულ, განვითარებას.

ქრისტიანული ეკონომიკა არის ეკონომიკურ-მმართველობითი საქმიანობის თეორიულ-მეთოდოლოგიური საფუძველი, რომლის პრაქტიკული რეალიზაცია უზრუნველყოფს ცალკეული ადამიანის, საზოგადოების, სახელმწიფოს და კაცობრიობის ღვთივსულიერ, სინერგიულ, ჰარმონიულ სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას.

სწორედ თეოლოგიურ-ქრისტიანული მიდგომების საფუძველზე უნდა შემუშავდეს საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და მართვის თვისობრივად ახალი, ფუნდამენტური, ჭეშმარიტად ეროვნული, სინერგიული კონცეფცია, შესაბამისი მოდელი, სტრატეგიული გეგმა და სამთავრობო პროგრამა, რომელთა პრაქტიკული განხორციელება უზრუნველყოფს საქართველოს რეალურ, ჰარმონიულ, ღვთივსულიერ პროგრესს.

ლიტერატურა

1. ი. ჭავჭავაძე. ძველი საქართველოს ეკონომიური წყობის შესახებ. თბზ., ტ.4, თბილისი, 1955.
2. ივ. ჯავახიშვილი. საქართველოს კულტურული ვითარება მეთორმეტე საუკუნეში. სახელმწიფოებრივი და სოციალური პრობლემები. მეცნიერება. მწერლობა. ხელოვნება. თბზ., ტ. 2, თბილისი, 1983.
3. ბიბლია. საქართველოს საპატრიარქოს გამომცემლობა. თბილისი, 1989.
4. ნილკნისა და დუშეთის მიტროპოლიტი ზოსიმე. მათეს სახარების განმარტება წმიდა მამათა სწავლების მიხედვით. http://www.orthodoxy.ge/tserili/zosime/13_1-9.htm
5. პროფესიული ორიენტაცია, საკუთარი ბიზნესის დაწყება და მართვა. სახელმძღვანელო. შემდგენლები: გ. შიხაშვილი, გ. ერქომაიშვილი და სხვ. თბილისი, 2012.

SYNERGISTIC DOCTRINE OF THE BIBLE: THEMES OF ECONOMIC-MANAGEMENT ACTIVITIES, HUMAN RESOURCES MANAGEMENT AND SELF-MANAGEMENT IN THE PARABLES OF JESUS CHRIST

Shikhashvili Giorgi
Doctor of Economics

Summary

Progressive socio-economic development of Georgia is impossible without a fundamental, synergistic concept. The concept should be developed on the basis of biblical Christian and secular values. Optimal combination of such values is essential in the process of economic- managerial activities.

In the parables of Jesus Christ, the divine foundations of synergistic economic and managerial activity are laid down. They show the ways of establishing the whole nation and every individual in the heavenly kingdom

Key words: *Progressive socio-economic development. Synergistic concept. Biblical Christian and secular values. The parables of Jesus Christ. Synergistic economic and managerial activity. Establishing in the heavenly kingdom.*